

Onderwerp Beantwoording vragen ex. artikel 41 RvO SP over een
mogelijke toename overlast door dak- en thuislozen en
andere vragen

Steller J Martini

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 42 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4624759

Datum 24-09-2014 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij sturen wij u onze beantwoording op de door dhr. W. Koks van de SP gestelde vragen over een mogelijke toename van overlast door dak- en thuislozen en andere vragen. De brief van de vragensteller treft u als bijlage aan.

In twee artikelen in het Dagblad van het Noorden blijkt dat vanuit de maatschappelijke opvang een toename wordt aangegeven, de politie dit niet met cijfers kan onderbouwen terwijl vanuit de hulpverlening gesteld wordt dat het aantal dak- en thuislozen stabiel is. Naar aanleiding van deze verwarring heeft de raadsfractie van de SP enige vragen gesteld.

Vraag:

1. Deelt u de bewering dat de overlast, veroorzaakt door dak- en thuislozen in de stad toeneemt? Zo ja in welke mate en welke oorzaken liggen daaraan ten grondslag?

Antwoord:

Nee, er is geen toename van overlast door de dak- en thuislozen. In de binnenstad valt het al langer op dat het relatief rustig is m.b.t. overlast door dak- en thuislozen. De maatschappelijke opvanginstellingen en de betrokken hulpverlening zijn van mening dat door de maatregelen in het A-kwartier de overlastveroorzakers zich nu dichter bij het winkelend publiek rond de Korenbeurs/Vismarkt bevinden. Het betreft hier zogenaamde drugsoverlast door dealers en verslaafden en niet overlast door dak- en thuislozen. Omdat de overlast meer plaatsvindt in de binnenstad en daardoor zichtbaarder is voor de burger lijkt het of er een toename is van overlast.

Vraag:

2. sinds jaar en dag brengt Bureau Onderzoek en Statistiek jaarlijks de dak- en thuislozenmonitor uit. Deze geeft o.a. aan het aantal dak- en thuislozen in onze stad op jaarbasis. De meest recente cijfers stammen uit 2012.

Wanneer wordt de monitor over 2013 uitgebracht ?

Antwoord:

In 2012 heeft de raad besloten om niet ieder jaar maar eens in de vier jaar een uitgebreide daklozenmonitor uit te brengen. In de tussenliggende jaren wordt de gegevensverzameling en -koppeling voortgezet zodat informatie over de belangrijkste beleidsambities uit het regionaal Kompas Onder Dak kan worden gepresenteerd in een zogenaamd "Vlugschrift Daklozenmonitor Groningen" dat jaarlijks wordt uitgebracht.

In de raadscommissie O&W d.d. 19 november 2014 verschijnt als bijlage bij het "Vlugschrift Daklozenmonitor Groningen 2003-2013" de "Rapportage Daklozenmonitor Groningen 2003-2013". Dit is de vierjaarlijkse rapportage en zal, met eventuele beleidskeuzes, aan de raad worden gepresenteerd.

Vraag:

3. over het algemeen verschijnt de monitor aan het eind van het jaar vermeldend de gegevens over het jaar daar voor. Er zit dus bijna een jaar tussen de gegevens en het verschijnen daarvan. Bent u met ons van mening dat deze periode te lang is ? Is dit de reden waarom de politie niet beschikt over cijfers? Wat is de reden van deze lange periode terwijl toch allerlei andere statische gegevens over een voorgaand jaar reeds ruim voor de volgende zomer beschikbaar zijn?

Antwoord:

Zoals in de beantwoording van vraag twee aan de orde is geweest is er in 2014 sprake van een gekoppelde aanbidding van het onderzochte (Vlugschrift en uitgebreide monitor). Het "Vlugschrift Daklozenmonitor 2003-2014" zullen wij in 2015 voor de zomer de raad aanbieden. De monitoring heeft tot doel de gemeente beleidsmatige informatie te verschaffen. De reden waarom de politie niet beschikt over cijfers staat los van het verschijnen van de monitor.

Vraag:

4. om gegevens te kunnen gebruiken als instrument voor de raad om maatschappelijke ontwikkelingen te volgen is een korte tijdsperiode nodig tussen de gegevensperiode en het verschijnen daarvan. Bent u bereid en in staat de dak- en thuislozenmonitor 2014 in het voorjaar van 2015 aan te bieden aan de raad?

Antwoord:

Wij zijn bereid en in staat om in het voorjaar van 2015 het Vlugschrift Daklozenmonitor 2003-2014 aan de raad te bieden.

Vraag:

5.het Dagblad signaleert een stijging van overlast. Onderschrijft u deze signalering? Zo ja, in welke mate is daarvan mede een oorzaak dat het aantal ernstig verwarde en excessief gedrag vertonende mensen dat zonder onderdak op straat verblijft toe neemt? Zo ja, in welke mate wordt het instrumenten van OTS/RM ingezet om deze mensen in gesloten setting behandeling te bieden? Kunt u aangeven de aantallen OTS/RM-uitspraken over de afgelopen vijf jaar afgezet tegen de aantallen in steden met vergelijkbare omvang als de gemeente Groningen?

Antwoord:

Wij onderschrijven de door het Dagblad van het Noorden gesignaleerde stijging van overlast niet. Zowel bij de politie als bij de gemeente zijn het gemiddeld aantal meldingen van overlast niet gestegen. Op basis van de informatie die wij ter beschikking hebben kunnen wij stellen dat het aantal dak- en thuislozen niet is toegenomen. Wel zijn er door het mooie weer in de voorliggende zomerperiode meer mensen op straat dus ook meer dak- en thuislozen zichtbaar. Normaliter verblijven zij in een opvang en is de doelgroep minder waar te nemen.

OTS (ondertoezichtstelling) is een kinderschermingsmaatregel en niet van toepassing op de doelgroep dak- en thuislozen. RM is een rechterlijke machtiging. Een beslissing van de rechter dat een cliënt gedwongen opgenomen moet worden of blijven. Voor mensen met ernstige psychiatrische problemen, verslaving in combinatie met overlast en een rechterlijke machtiging hebben wij een Duurzaam Verblijf in Beilen. In de afgelopen vier jaar zijn 21 mensen besproken voor eventuele plaatsing in dit Duurzaam Verblijf. Van deze groep zijn 14 personen opgenomen in Beilen nadat de rechter een RM heeft afgegeven. Wij hebben geen vergelijkingscijfers met steden met een vergelijkbare omvang als de gemeente Groningen

Vraag:

6.In het Dagblad artikel wordt de stijging van overlast tevens geweten aan de toename van het aantal illegaal in Nederland verblijvenden. Onderschrijft u deze stelling? Zo ja op welke grond en bent u voornemens (welke) aandacht te besteden aan deze ontwikkeling? Kunt u een schatting geven van het aantal van hen dat de laatste vijf jaar in Groningen verblijft?

Antwoord:

Wij weten niet of er sprake is van een toename van het aantal illegaal in Nederland verblijvend. Evenmin weten wij of er sprake is van een toename van illegaal verblijf in Groningen. Illegaal verblijf is altijd verweven met een zekere mate van onzichtbaarheid. Daardoor kunnen we niet met zekerheid iets zeggen over de omvang van deze groep. Van alle personen met illegaal verblijf in Groningen hebben we één specifieke groep redelijk goed in beeld: uitgeprocedeerde asielzoekers zonder rechtmatigheid verblijf in Nederland. De omvang van deze groep is sinds 2007 nagenoeg gelijk gebleven.

Dan nog een aantal andere vragen rond groepen die te maken hebben met dakloosheid.

Vraag:

7. uit 't Vlugschrijf Daklozenmonitor Groningen februari 2013 (meest recente) van Bureau Onderzoek en Statistiek Groningen blijkt dat het aantal buitenslapers in de periode 2007 tot 2012 is gestegen van 10 naar 51. Welke verklaring geeft u voor deze forse stijging? Buitenslapers, met name als psychiatrische redenen de grondslag zijn, behoren tot de meest kwetsbare individuen in onze samenleving, vooral in de winterperiode. Welke aanpak bent u voornemens om dit aantal fors terug te brengen? Is de hulpverlening en de maatschappelijke opvang zowel kwalitatief als kwantitatief met de huidige middelen in staat deze mensen uit hun benarde positie te halen?

Antwoord:

Er is in de praktijk geen sprake van een stijging van buitenslapers. Het aantal buitenslapers schommelt al jaren tussen de 25 en 35 wanneer de zogenaamde startlijst ten behoeve van de "Winterregeling" wordt samengesteld rond eind oktober. Op het moment dat het "Winterprotocol" (inwerkingtreding bij een gevoelstemperatuur van - 10 graden) van kracht wordt blijven er tussen de 5 en 10 mensen op de lijst van buitenslapers staan. De door afdeling Onderzoek en Statistiek Groningen waargenomen stijging in de afgelopen jaren is verklaarbaar. Het aantal buitenslapers hangt o.a. samen met het koude weer. Bij meer koude zien we minder buitenslapers. In 2012 hebben we een relatief zachte winter gehad. In de telling van buitenslapers nemen we ook mensen mee waarvan we niet weten waar ze op dat moment verblijven. Het is dus best mogelijk dat zo iemand 's nachts onderdak heeft. Ook worden mensen meegeteld die 's nachts lopend op straat worden aangetroffen, meestal omgeving A-kwartier op zoek naar drugs. Iedereen waarvan het vermoeden bestaat dat hij of zij buiten slaapt, wordt geregistreerd, en wordt dan ook geteld in de monitor. Na verloop van tijd kan blijken dat sommige personen

geen buitenslaper (meer) zijn waarna er een gereduceerde groep buitenslapers overblijft waarop het winterprotocol van toepassing is. De geregistreerde toename kan ook verklaard worden doordat de samenwerking met betrokken instanties is aangescherpt waardoor er beter zicht is op de groep (levert meer buitenslapers op die bekend zijn bij OGGz).

Vraag:

8.de winterperiode heeft in verband met het bovenstaande onze zorg, Bent u bereid en in staat de mogelijkheden van de BOPZ zodanig te benutten dat buitenslapers onder de noemer van het "gevaarscriterium" door de politie bij ernstige en/of lang kou desnoods gedwongen van straat te laten halen en onder te brengen in passende opvang? Zo ja is/wordt voor de komende winter reeds een dergelijke regeling opgesteld? Graag ontvangen wij tzt daarvan een exemplaar.

Antwoord:

Sinds 2003 bestaat in de stad Groningen een goedwerkende Winterregeling Maatschappelijke Opvang. Binnen deze regeling zijn afspraken gemaakt over het criterium voor inwerkingtreding (gevoelstemperatuur van -10 graden Celsius), locatie van aanvullende nachtopvang en de extra inzet voor buitenslapers. Deze winterregeling is gericht op: *buitenslapers die niet gemotiveerd zijn om gebruik te maken van de opvang tijdens extreme koudeperiodes. Deze zorgmijders worden voor hun bestwil ondergebracht bij een gevoels-temperatuur van - 10 graden. *Dak- en thuislozen die (nog) wel onderdak willen. Gedurende de wintermaanden is er extra capaciteit in de nachtopvang beschikbaar. Met de winterregeling kunnen we mensen met drang, en zo nodig dwang, binnen laten slapen. Lukt dit niet dan kunnen we via een BOPZ-maatregel een inbewaringstelling aanvragen. Na afgifte van een geneeskundige verklaring door een onafhankelijke psychiater en na instemming van de burgemeester kan dan iemand met dwang worden opgenomen. Dit is echter zelden nodig. Rond de 90% van de buitenslapers gaat zonder dwang of met lichte aanmoediging binnen slapen. De raad zal voor de winter een exemplaar ontvangen van onze Winterregeling Maatschappelijke Opvang.

Vraag:

9.in de Gemeenterekening 2013 (blz.111) wordt een mogelijke toename gesignaleerd van het aantal zwerfjongeren en wordt het voornemen uitgesproken tot nadere verdieping in die toename. Zijn de resultaten van deze verdieping en de conclusies in beleidsmatige zin al bekend? Zo ja welke zijn dat? Zo nee, wanneer kunnen we deze verwachten?

Antwoord:

We hebben Bureau Onderzoek en Statistiek om specificatie van de daklozenmonitor gevraagd. Deze analyseren we de komende maanden. We zullen de raad in het eerste kwartaal van 2015 informeren over de resultaten van de analyse op de groep zwerfjongeren en de mogelijke aanpak.

Vraag:

10. ook wordt op blz. 111 geconstateerd dat door de crises gezinnen meer gebruik moeten maken van de maatschappelijke opvang waarvoor de huidige voorzieningen niet zijn toegerust. Zijn over de laatste vijf jaar cijfers bekend waar deze stijging uit blijkt? Welke maatregelen bent u voornemens om de huidige voorzieningen in te richten op deze ontwikkelingen?

Antwoord:

Nee, er zijn over de laatste vijf jaar geen cijfers bekend waaruit een stijging blijkt. Voor gezinnen in crisis hebben wij de opvang in Leek geregeld. Deze opvang is tot op heden als voldoende gebleken.

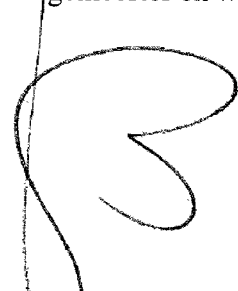
Vraag:

11. in uw antwoord van 10 juni 2014, kenmerk 4425883 op eerder door ons gestelde vragen over stadsnomaden meldt u dat de raad na de zomer geïnformeerd wordt o.a. over eventuele oplossingen voor de vestiging van dergelijke groepen. Graag vernemen wij wanneer dat "na de zomer" zal zijn.

Antwoord:

Momenteel wordt er gewerkt aan een beleidsnotitie. De verwachting is dat wij in het eerste kwartaal van 2015 met nadere informatie richting de raad komen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink

Aan het college van Burgemeester en Wethouders

Groningen, 22 augustus 2014

Betreft: vragen SP ex. artikel 41 RvO een mogelijke toename overlast door dak- en thuislozen en andere vragen

Geacht college,

In twee artikelen in het Dagblad van het Noorden de afgelopen tijd blijkt dat er onduidelijkheid bestaat omtrent de vermoede stijging van het aantal dak- en thuislozen in de stad. Vanuit de maatschappelijke opvang wordt een toename aangegeven, de politie kan dit niet met cijfers onderbouwen terwijl vanuit de hulpverlening gesteld wordt dat het aantal dak- en thuislozen stabiel is. Naar aanleiding van deze verwarring hebben wij de volgende vragen:

1. deelt u de bewering dat de overlast, veroorzaakt door dak- en thuislozen in de stad toeneemt? Zo ja in welke mate en welke oorzaken liggen daaraan ten grondslag?
2. sinds jaar en dag brengt Bureau Onderzoek en Statistiek jaarlijks de dak- en thuislozenmonitor uit. Deze geeft o.a. aan het aantal dak- en thuislozen in onze stad op jaarbasis. De meest recente cijfers stammen uit 2012. Wanneer wordt de monitor over 2013 uitgebracht ?
3. over het algemeen verschijnt de monitor aan het eind van het jaar vermeldend de gegevens over het jaar daar voor. Er zit dus bijna een jaar tussen de gegevens en het verschijnen daarvan. Bent u met ons van mening dat deze periode te lang is ? Is dit de reden waarom de politie niet beschikt over cijfers? Wat is de reden van deze lange periode terwijl toch allerlei andere statische gegevens over een voorgaand jaar reeds ruim voor de volgende zomer beschikbaar zijn?
4. om gegevens te kunnen gebruiken als instrument voor de raad om maatschappelijke ontwikkelingen te volgen is een korte tijdspanne nodig tussen de gegevensperiode en het verschijnen daarvan. Bent u bereid en in staat de dak- en thuislozenmonitor 2014 in het voorjaar van 2015 aan te bieden aan de raad?
5. het Dagblad signaleert een stijging van overlast. Onderschrijft u deze signalering ? Zo ja, in welke mate is daarvan mede een oorzaak dat het aantal ernstig verwarde en excessief gedrag vertonende mensen dat zonder onderdak op straat verblijft toeneemt? Zo ja, in welke mate wordt het instrumenten van OTS/RM ingezet om deze mensen in gesloten setting behandeling te bieden? Kunt u aangeven de aantallen OTS/RM-uitspraken over de afgelopen vijf jaar afgezet tegen de aantallen in steden met vergelijkbare omvang als de gemeente Groningen?
6. In het Dagblad artikel wordt de stijging van overlast tevens geweten aan de toename van het aantal illegaal in Nederland verblijvenden. Onderschrijft u deze stelling ? Zo ja op welke grond en bent u voornemens (welke) aandacht te besteden aan deze

ontwikkeling? Kunt u een schatting geven van het aantal van hen dat de laatste vijf jaar in Groningen verblijft?

Dan nog een aantal andere vragen rond groepen die te maken hebben met dakloosheid:

7. uit 't Vlugschrift Daklozenmonitor Groningen februari 2013 (meest recente) van Bureau Onderzoek en Statistiek Groningen blijkt dat het aantal buitenslapers in de periode 2007 tot 2012 is gestegen van 10 naar 51. Welke verklaring geeft u voor deze forse stijging? Buitenslapers, met name als psychiatrische redenen de grondslag zijn, behoren tot de meest kwetsbare individuen in onze samenleving, vooral in de winterperiode. Welke aanpak bent u voornemens om dit aantal fors terug te brengen? Is de hulpverlening en de maatschappelijke opvang zowel kwalitatief als kwantitatief met de huidige middelen in staat deze mensen uit hun benarde positie te halen?
8. de winterperiode heeft in verband met het bovenstaande onze zorg, Bent u bereid en in staat de mogelijkheden van de BOPZ zodanig te benutten dat buitenslapers onder de noemer van het "gevaarscriterium" door de politie bij ernstige en/of lang koud desnoods gedwongen van straat te laten halen en onder te brengen in passende opvang ? Zo ja is/wordt voor de komende winter reeds een dergelijke regeling opgesteld ? Graag ontvangen wij tzt daarvan een exemplaar;
9. in de Gemeenterekening 2013 (blz.111) wordt een mogelijke toename gesignaleerd van het aantal zwerfjongeren en wordt het voornemen uitgesproken tot nadere verdieping in die toename. Zijn de resultaten van deze verdieping en de conclusies in beleidsmatige zin al bekend? Zo ja welke zijn dat? Zo nee, wanneer kunnen we deze verwachten?
10. ook wordt op blz. 111 geconstateerd dat door de crises gezinnen meer gebruik moeten maken van de maatschappelijke opvang waarvoor de huidige voorzieningen niet zijn toegerust. Zijn over de laatste vijf jaar cijfers bekend waar deze stijging uit blijkt? Welke maatregelen bent u voornemens om de huidige voorzieningen in te richten op deze ontwikkelingen?
11. in uw antwoord van 10 juni 2014, kenmerk 4425883 op eerder door ons gestelde vragen over stadsnomaden meldt u dat de raad na de zomer geïnformeerd wordt o.a. over eventuele oplossingen voor de vestiging van dergelijke groepen. Graag vernemen wij wanneer dat "na de zomer" zal zijn.

Uw antwoord zien wij met belangstelling te gemoed

Wim Koks

Raadsfractie SP Groningen
Grote Markt 1, 9712 HN Groningen
T (050) 311 04 74
E sp@raad.groningen.nl
I www.sp.nl/groningen